

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

ارژمان محواریست کلان

عوامل محیطی موثر بر نگهداری دستبافته در موزه

(نور و رطوبت)

فاطمه شیخ اسدی

عضو هیات علمی دانشگاه شهید باهنر کرمان، مجتمع آموزش عالی زرند

Fatemeh_sheikh_asadi@yahoo.com

چکیده

موزه ها به عنوان مظهر حفظ میراث فرهنگی و محل آشنایی نسل جدید و پیشینه هر کشور، از اهمیت بالایی در هر جامعه برخوردار هستند و شاید بتوان گفت موزه ها نشانه تمدن و پیشینه گذشته و مدنیت و فرهنگ جاری هر کشور باشند و با توجه به اهمیت و نقش مهمی که در ارتقاء سطح فرهنگ جامعه دارند، امروزه موزه ها مؤسسه های فرهنگی اند که رازگشای تاریخ گذشته جوامع بوده و هویت کنونی آنها را بازتاب می دهند. حفاظت موزه داران برای نگهداری اشیاء و مرمت و نمایش آنها بسیار مهم تلقی می شود و اینان میراث معنوی و دستاورد گذشتگان را حفظ کرده و به سالم ماندن این اشیاء کمک می نمایند. از زمانی که شیء به موزه وارد و به موزه داران سپرده می شود. کار موزه داران با ثبت مشخصات شیء در دفاتر مخصوص و دادن شماره کد، اموالی، تهیه شناسنامه و در صورت نیاز نظافت و آفت زدایی و مرمت اولیه آنها آغاز می گردد. در موزه ها مجموعه های شامل اشیاء منتخب برای نمایشگاه دائم یا موقت اند و به بهترین شکل در شرایط مناسبی که آسیبی متوجه آنها نشود و در معرض دید بازدیدکنندگان قرار می گیرد. دمای مناسب، نور، مکان نظیف و پاکیزه از شرایط مناسب آن می باشد.

دستبافته ها به عنوان یکی از عناصر فرهنگی مهم در هر تمدنی، نگهداری و حفاظت از آنها اجتناب ناپذیر است. در این راستا وظیفه اصلی بر عهده موزه ها است. لازم است کلیه عوامل تاثیر گذار بر این آثار تحت کنترل قرار گیرند، چرا که دستبافته ها در برابر عوامل محیطی بسیار آسیب پذیر و حساس هستند. نور و رطوبت به مثابه یکی از عوامل محیطی تأثیری مخرب بر روی بافته ها می گذارد، بنابر این کنترل و ارائه راهکار جهت به حداقل رساندن آسیب آن ضروری است. در این مقاله علاوه بر تاثیر نور بر دستبافته ها، به تاثیر رطوبت نیز پرداخته می شود، شرایط ایده آل جهت کنترل آسیب توسط این عوامل محیطی ارائه میگردد.

واژگان کلیدی: دستبافته، موزه، نور، رطوبت،

مقدمه

کشور ایران با تاریخی کهن و تمدنی درخشان، یکی از غنی ترین مراکز اشیاء و ابنیه تاریخی جهان است. بخشی از این آثار برجای مانده دستبافته ها است. بافته ها در طول تاریخ نقش کاربردی مهمی را در زندگی بشر برعهده داشته اند. همین امر موجب شده تا براساس موارد مختلف مصرف انواع گوناگونی از بافته ها با استفاده از تکنیکها و مواد اولیه متنوع به وجود آیند. با توجه به